

EXPRESS

JAROSŁAWSKI

Prenumerata z przesyłką pocztową:
Kwartalnie 3 Zł. miesięcznie 1 Zł.

Redakcja i Administracja: ul. Dra Dietzusa 25

TELEFON Nr. 190.

Konto P. K. O. Nr. 408.895.

Redaktor przyjmuje:
codziennie od godz. 1—2^{1/2} popołudniu.

**bezpartyjne,
niezależne
czasopismo
tygodniowe**

TARYFA OGŁOSZENIOWA:
1 wiersz milim. w dziale ogłoszeń zwyczaj. gr. 16.
Układ tabelaryczny, cyfrowy skombin. 50% drożej.
1 wiersz milim. w nadesłanym gr. 40.
I " " w kronice " 80.
Na pierwszej stronie 1 wiersz milimetr. Zł. 1 —
Szerokość szpalty ogł. zwykłych 40 mm ilość 6 szpalt
" " "nadesłanego" „kroniki” i na pier-
wszej stronie 80 mm. ilość 3 szpalty.
Ogłoszenia zagraniczne o 50% droższe.
Cafe strona ogłoszeniowa 385 mm. 6-szpaltowych.

Nr. 6.

Jarosław, sobota 7 lutego 1931.

Rok IV.

urządza w niedzielę
dnia 8 lutego br.

Orkiestra Jazz-band.

Restauracja Kawiarnia i Bar „Grand”

Godz. 5-ta
popołudniu.

FIVE O CLOCK

Wstęp wolny.

SPECJALNY NOWY PARKIET DO TAŃCA.

Główne zadanie obecnego Sejmu.

Czy na rządy pomajowe spada odpowiedzialność za chaos prawny, istniejący dotychczas w Polsce — oto pytanie, na które należałoby dać odpowiedź, aby ustalić, że zarzuty w tym względzie mogą być skierowane tylko i wyłącznie przeciwko polskim partjom politycznym.

Istniejący chaos prawny powstał albo dla braku pewnych przepisów prawnych, albo też z powodu ich niejasności, niedokładności, czy wręcz pokłócenia się przepisów prawa z życiem realnym. We wszystkich tych wypadkach istniała tylko jedna droga do uzupełnienia luki do naprawienia błędów. Wiodła ona przez parlament, który, jedynie jest powołany do stanowienia ustaw w Rzpltej.

Artykuł 10 Konstytucji ustala, że prawo inicjatywy ustawodawczej, czyli wnoszenie do Sejmu projektów ustaw, przysługuje tak Sejmowi jak i Rządowi. W tem miejscu należy zauważyć, że w poprzednich Sejmach moment poselskiej inicjatywy absolutnie nie był wyzyskany w kierunku usunięcia chaosu prawnego w Polsce. Zarzut ten nie obciąża li tylko Sejmu ostatniego t.j. trzeciego, gdyż pod tym względem wzorował się on jedynie na swoich poprzednikach. Dość wspomnieć, że żaden z dotychczasowych Sejmów nie uważał się związanym przez artykuł 126 Konstytucji, który nakazywał w ciągu roku od uchwalenia ustawy konstytucyjnej uzgodnienie tych ustaw, które stały w sprzeczności z Konstytucją. Działo się to przecież w marcu 1921 r. i do tego czasu artykuł 126 pozostał martwym przepisem Konstytucji.

Ale nie dość na tem. Były rzeczy niepomniernie ważniejsze. Uchwalona przez Sejm Ustawodawczy Konstytucja stała się zarzewiem ciągłych konfliktów między władzą ustawodawczą a wykonawczą. Sejm ostatni zrobił wszystko, aby istniejący konflikt doprowadzić do ostrego starcia. Wytworzył się stan przewlekłej walki, wśród której Sejm na czoło wszystkich spraw wysunął momenty polityczne, stając uparcie

w obronie przywilejów poselskich, — nie dbając natomiast zupełnie o swe konstytucyjne obowiązki. W tych warunkach — istniejący chaos prawny rozszerzał się stale.

Zrozumiałą jest rzeczą, iż w takich warunkach nie można było realnie myśleć o prawie inicjatywy rządowej w przykładaniu Sejmowi projektów ustaw. Zresztą istniejący chaos prawny szedł po myśli posłów sejmowych, umożliwiał bowiem stawianie ciągłych zarzutów przeciwko rządowi i stanowił doskonale podłoże do podsycania wrzenia i zamętu w społeczeństwie. Usiłowania rządu w tym kierunku — już z góry były skazane na trudności i niepowodzenia. Mielśmy zresztą w historii naszego parlamentaryzmu m. i. nawet i takie fakty, jak odrzucenie „a limine” przedłożeń rządowych przy pierwszym czytaniu, nawet bez zaznajomienia się z ich treścią na Komisji Sejmowej.

Drogą, którąby ułatwiła wyjście z sytuacji, mogłoby być udzielenie rządowi przez Sejm specjalnych pełnomocnictw. Tą drogą poszedł Sejm bezpośrednio po przewrocie majowym i rząd rzetelnie ten moment wykorzystał. W tym bowiem okresie czasu, w ramach udzielonych pełnomocnictw ukazały się dekrety Prezydenta Rzpltej, kładące kapitalne podwaliny pod samorząd gospodarczy (Izby Przemysłowo-Handlowe oraz Izby Rzemieślnicze.) Przy pomocy dekretów Prezydenta Rzpltej rządy pomajowe rozbudowały poważnie ustawodawstwo społeczne (ubezpieczenie pracowników umysłowych, umowy najmu o pracę, sądy pracy), — pozatem wprowadziły w życie jednolity dla całego państwa Kodeks Postępowania Karnego, zastępując nim różnolite przepisy procedur karnych odziedziczonych po zaborcach.

Ostatni jednak Sejm, prąc do „rozgrywki” z rządem, nie objawiał najmniejszego zamiaru przelania swych uprawnień ustawodawczych na rząd, — traktował je natomiast jako atut w grze politycznej, umożliwiając mu niejednokrotnie

szykanowanie rządu. Skutek był wiadomy i widoczny.

Pozatem istnieje artykuł 44 Konstytucji, upoważniający Prezydenta Rzpltej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy w czasie, gdy Sejm i Senat są rozwiązane. Ta droga jednak nie daje rządowi szerszych możliwości w kierunku opanowania istniejącego chaosu prawnego. Wyklucza ona bowiem z pod prawa dekretowania sprawy związane ze zmianą Konstytucji, jak również ordynacji wyborczej. A więc samo źródło polskiego chaosu prawnego i źródło kryzysu ustrojowego są obwarowane i rząd pod tym względem ma do pewnego stopnia — związane ręce.

W tych warunkach, powołanie do życia nowego, obecnego Sejmu, opartego o państwowo-twórczą większość i zdolnego do pracy państwowo-twórczej, — było najprostszą i najkrótszą drogą do usunięcia chaosu prawnego w państwie.

Obecny Sejm powołany jest do tego, by naprawić błędy, zaniedbane i złą wolę Sejmów poprzednich, usuwając przyczyny istniejącego zła, a więc dając Polsce nową, mocną i odpowiedzialną potrzebę Konstytucję.

Zadania tego — obecny Sejm dokona.

S-ki.

Dom i Szkoła.

Jest to zagadnienie, któremu na Zachodzie najwybitniejsi uczeni poświęcają tomy całe, wskazując na potrzebę jaknajściślejszego współdziałania obu tych instytucji wychowawczych. U nas idea ta dopiero w ostatnich latach powoli zaczyna przenikać do szerokich rzesz rodzicielskich. Zjawisko zupełnie zrozumiałe, jeśli sobie przypomnimy, że polityka szkolna państw zaborczych polegała m. i. na tem, by dom trzymać jaknajdalej od szkoły, by czynniki te raczej klócić aniżeli zbliżać do siebie. Siłą więc nawyku i dziś jeszcze szkoła niejednokrotnie uważana jest za organizm conajmniej obojętny. Interesujemy się nią tylko w wypadkach nadzwyczajnych — w razie pozostawienia dziecka na rok drugi i t. p.

Wszelke

**środki kosmetyczne i farby do sukien
wody mineralne krajowe i zagraniczne**

|| poleca

Droguerja FELIKSA WOJCIECHOWSKIEGO ||

Telefon 176.

LEON BLATT, Jarosław, Grunwaldzka 12

Telefon 176

Poleca na sezon jesienno-zimowy**Wykwintne** PŁASZCZE DAMSKIE ŚWIATOWYCH
FABRYK KARJOWYCH I ZAGRANICZNYCHMĘSKIE palta, raglany, ubrania męskie, kurtki skórzane i lodenowe,
STUDENCKIE mundury i płaszcze, oraz KONFEKCJĘ DZIECINNĄW ogromnym
wyborze !!**FUTRA damskie i męskie,** oraz skóry futrzane
wszelkiego rodzaju.Zamówienia do miary wykonuje się pierwszorzędnymi
siłami tak w krawiectwie jak i kuśnierstwie.**Ceny przystępne!****Warunki dogodne!**

W takich też razach całkowitą winę składamy na szkołę, nauczyciela, nie dając sobie sprawy, że oddziaływanie wychowawcze szkoły wtedy będzie skuteczne, jeżeli jej zamierzenia znajdą zrozumienie i poparcie u rodziców. Możliwe to będzie wówczas, gdy dom i szkoła stanowią jedną zorganizowaną całość, mającą jeden wspólny cel: dobro dziecka. Ten wspólny cel wprawdzie istniał od chwili powstania instytucji szkoły, ale nie było pomiędzy domem i szkołą harmonijnego współdziałania, niema w szerokich masach zrozumienia, iż szkoła dzisiejsza, nauczyciel współczesny — to nie obcy organizm, ale rdzeń życia społecznego, podstawowy czynnik postępu i rozwoju życia społeczno-państwowego. Te zadania wkładają na nauczycielstwo obowiązki ciągłego podnoszenia poziomu swego wykształcenia, a przez to doskonalenia sztuki wychowania.

Jak się z tego obowiązku wywiązuje nauczycielstwo wykażą najlepiej liczby: w okresie od 1918 do 1926 r. odbyło się ogółem 1.671 kursów wakacyjnych, na których pogłębiało swe wykształcenie 74.374 nauczycieli. W ostatnich pięciu latach frekwencja na kursach procentowo nie tylko nie spadła ale co ciekawsze — liczba kursów, organizowanych przez samo nauczycielstwo głównie Związek Polsk. Naucz. Szkół Powsz. znacznie wzrosła. Dobra wola nauczycielska wystąpi w całej pełni, jeśli zważymy, że obecność na kursach nie jest przymusowa, że organizowanie kursów przez organizację pociąga za sobą poza wydatkami osobistymi na przejazdy, utrzymanie i wydatki na opłacenie prelegentów. Obok kursów wakacyjnych Związek P. N. S. P. prowadzi stałą akcję samokształceniową wśród swoich członków — w tym właśnie celu Zarząd Główny powołał do życia wydział pedagogiczny, którego działalność zakrojona została na szeroką miarę: w r. 1929 zorganizowany został w Poznaniu kongres pedagogiczny, na którym obecni byli i przedstawiciele nauczycielstwa państw s'osłowińskich, poświęcony zagadnieniu ideału wychowawczego i kształcenia nauczycieli. W roku bieżącym odbędzie się także kongres w Wilnie i poświęcony będzie sprawie programu i metod nauczania. Pozatem udziela nauczycielstwu stałych porad w sprawach samokształceniowych, organizowaniu bibliotek itp., wydaje szereg pism jak np. „Wiedza a Życie”, „Ruch pedagogiczny”, „Praca szkolna” itp.

To są kwestje, które nie mogą być obojętne dla szerokich mas rodzicielskich, bo dotyczą wszak wychowawców ich własnych dzieci.

Stosunki ekonomiczne tak się układają na całym świecie, że obowiązek wychowania młodych pokoleń przesuwają z rodziny na szkołę. Szkoła, nauczycielstwo wywiąże się ze swych zadań, o ile dom będzie się bardziej interesował zagadnieniami wychowania, jeśli będzie pozostawał w stałym kontakcie ze szkołą, w celu zasięgnięcia rad i wskazówek specjalisty, jakim w tym wypadku jest nauczyciel, tak jak specjalistą w wypadku chorób jest lekarz. Organizacje nauczycielskie z roku na rok postępują w swych zdobyciach wiedzy i działalności naprzód, czas więc już najwyższy, aby zrzeczenia rodziców poparły zorganizowaną akcją wielką sprawę wychowania przyszłych pokoleń, Pierwszym krokiem, wiodącym do tego celu, to nawiązanie bliskiego kontaktu ze szkołą, do której uczęszczają własne dzieci. Zrealizowanie hasła współdziałania między nauczycielstwem a rodzicami będzie momentem przełomowym, który za-

decyduje o dalszych losach sprawy wychowania w Polsce.

ELIZABETH ARDENLondon Paris New York
Berlin Madrid Rome**NIEZRÓWNANEJ DOBROCI PREPARATY****„VENETIAN”****F-my ELIZABETH ARDEN****do pielęgnowania cery**

do nabycia wyłącznie

w F-mie **„HYGIEA”****E. Kupferberg i I. Krieger****PRZEMYSŁ, Plac na bramie 4.****Kronika.**

(Redakcja bezwarunkowo manuskryptów nie zwraca

Z okazji Imienin Prezydenta Rzeczypospolitej odbyły się w dniu 1 bm. we wszystkich kościołach i głównej synagodze uroczyste nabożeństwa przy udziale przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych. Z gmachów urzędów państwowych i autonomicznych, oraz domów prywatnych powiewały chorągwie o barwach narodowych.

Zaszczytne odznaczenie. Generał brygady p. *Wacław Wieczorkiewicz* odznaczony został Krzyżem Niepodległości. Przy tej sposobności pozwalamy sobie podać krótki życiorys p. generała *Wieczorkiewicza*, oddanego i ofiarnego bojownika — od zarania młodości — idei nie-

podległości. Gen. *Wacław Wieczorkiewicz*, urodził się w roku 1890, gimnazjum kończy w Lublinie, wyższe studia we Wiedniu. Od 1911 r. jest członkiem „Związku Walki Czynnej”, kończy szkołę oficerską Związku Strzeleckiego. Z chwilą wybuchu wojny światowej w r. 1914 na pierwszy zew Komendanta wyrusza z pierwszymi oddziałami Legionistów jako podporucznik do boju o Niepodległość Polski, w początkach 1915 r. jako kapitan obejmuje III Baon (1 p. p. Leg.) Bierze udział we wszystkich walkach I. Brygady. Podczas kryzysu przysięgowego zostaje przez Niemców internowany w Benjaminowie. Jako najstarszy oficer z pośród uwięzionych Legionistów zakłada protest przeciwko postępowaniu niemieckich władz obozowych, za co zostaje wywieziony w głąb Niemiec, skąd po zwolnieniu w październiku 1918 r. wraca do kraju. Podczas rozbrojenia okupantów organizuje oddziały w Lublinie i w końcu 1918 r. wyrusza z nimi pod Rawę Ruską. W r. 1919 obejmuje 9 p. p. Leg., a następnie VI. Bryg. w 3 D. P. Leg. Na froncie przebywa do końca wojny. W 1921 r. odchodzi do D. C. W. Rembertów — 1925 r. wyjeżdża na studia do „Ecole superieure de Guerre”.

Po przełomie majowym w 1926 r. jako pułkownik dypl. zostaje przeniesiony do Jarosławia jako dca 24 D. P. W r. 1927 zostaje mianowany generałem. Odznaczony orderem „Virtuti Militari”, „Krzyżem Walecznych” francuską „Legją Honorową”, łotewskim „Lachtplessis” w listopadzie 1928 r. krzyżem komandorskim „Polonia Restituta”, obecnie Krzyżem Niepodległości. Jak z powyższej, w ogólnych zarysach naszkicowanej biografii wynika, p. gen. *Wieczorkiewicz*, który mimo stosunkowo młodego wieku zajmuje obecnie poczesne miejsce w chierarcji wojskowo-społecznej, a w szczególności cieszy się zaufaniem Najwyższego czynnika w państwie — może śmiało rzec „Ja nie z soli ani z roli, ale z tego co mnie boli”. W końcu nie dla czczej reklamy, gdyż tej pewnością ani nie łaknie ani też nie jest Mu potrzebną, lecz w imię lojalnej obiektywności podnieść należy, że p. generał *Wieczorkiewicz* w czasie swego dotychczasowego 5-cio letniego pobytu w Jarosławiu, swym taktem, uprzejmem obejściem się w stosunku do stron, serdecznym orędownictwem spraw słusznych, gorącym poparciem placówek kulturalno-oświatowych, stojących na gruncie państwowo-twórczym — zaskarbił sobie rzetelny szacunek w tutejszych szerokich sferach obywatelskich ludności cywilnej, nie wyłączając nawet obozu przeciwnego. Toteż nic dziwnego, że całe tu. społeczeństwo ze szczerem zadowoleniem przyjęło do wiadomości obecne wysokie odznaczenie p. generała *Wieczorkiewicza*, dzielnego i zasłużonego Żołnierza — Obywatela.

Apel do Pana Prezesa Poczty i Telegrafów we Lwowie. Z dniem 1-szego lutego b. r. zostały między innymi z tut. urzędu poczt. i telegrafów dla braku podobno odpowiedniego cenzusu naukowego zredukowane telefonistki *panna M. S. po 5-ciu i panna H. D. po 7-u latach wzorowo i sumiennie wypełnianych obowiązków służbowych.* Nieoczekiwana i niezastuzona redukcja spadła jak grom z niebios na *panna S.* która w głównej mierze ze swoich poborów przyczyniała się do utrzymania rodziny, jak również i na p. D. tem bardziej, że obie, przez cały przeciąg czasu wypełniały swe obowiązki służbowe wzorowo, sumiennie i uczciwie, cieszyły się

uznaniem swych przełożonych i nigdy z jakichkolwiek przyczyn, nie dawały najmniejszego powodu do utyskiwań, a w szerokich sferach tut. obywatelstwa cieszą się najlepszą opinią. Szeroka opinia publiczna, a w szczególności sfery obywatelskie stojące na gruncie państwowo-twórczym, zostały nie mile dotknięte owem — niech nam wolno będzie nazwać — krzywdzącym zarządzeniem, godzącym w egzystencje dwóch rodzin.

Dla uniknięcia jakichkolwiek mistyfikacji ze strony miarodajnych czynników, poczuwamy się w obowiązku solennie oświadczyć, że obie zredukowane telefonistki nie znamy osobiście, ani też o to nie zostaliśmy przez nie proszeni, ani też upoważnieni, a powyższy apel kierujemy wyłącznie na skutek nacisku opinii publicznej i przedstawionego nam istotnego stanu sprawy przez bardzo poważnych obywateli.

Pozwalamy sobie — idąc za głosem opinii publicznej — li tylko zapytać, czy godzi się w dzisiejszych tak ciężkich czasach, za tyloletnią sumienną i wzorową służbę zniszczyć dwie egzystencje?

Dlatego też — zgodnie z tut. poważną opinią publiczną — pozwalamy sobie zwrócić się z gorącym apelem pod adresem Pana Prezesa Poczty i Telegrafów we Lwowie znanego i wybitnego urzędnika — Obywatela, o rozpatrzenie tej sprawy i przyjęcie z powrotem do służby zredukowane telefonistki p.p.: S. M. i D. H. nie mniej prosimy tut. Naczelnika urzędu pocztowego p. Kurka, który swem postępowaniem potrafił zaskarbić sobie nie tylko mir u swych podwładnych, ale powszechny szacunek w tutejszych sferach obywatelskich, o dołożenie wszelkich możliwych starań, by sprawa wzięła pomyślny obrót.

Z naszej strony tuszymy nieplonną nadzieję, że powyższy apel podyktowany najlepszą wiarą służenia dobrej i słusznej sprawie — nie zostanie echem głosu wołającego na puszczy.

Na marginesie obniżki cen. W poprzednim numerze naszego pisma, przedstawiając rażący stosunek jaki zachodzi między cenami żywej wagi bydła, a ceną mięsa i wędlin, między cenami zboża, a ceną mąki i chleba — apelowaliśmy o zniżkę cen, opartą na realnej i uczciwej kalkulacji, niemniej apelowaliśmy pod adresem starostwa o snízenie wygórowanego cennika w restauracjach i t. p. przedsiębiorstwach. Notatka powyższa przyjęta została przez ogół naszych Czytelników z uznaniem, jako, że uwagi nasze miały charakter ogólny, zupełnie obiektywny bez najmniejszej dozy osobistych wycieczek. Spotkaliśmy się atoli z dwoma „zarzutami“ I tak w rozmowie z naszym redaktorem jeden z szan. interlokutorów zaoponował, jakoby w Jarosławiu nie było zniżki cen na artykuły pierwszej potrzeby. Otóż przyznajemy naszemu szanownemu interlokutorowi i to też podnieśliśmy, że nastąpiła wprawdzie zniżka cen artykułów pierwszej potrzeby, ale powiadamy *i stwierdzamy z całym naciskiem po raz wtóry*, że zniżka ta n. p. mąki jest groszowa i stoi w niesłychanie rażącej dysproporcji do prawie pięciokrotnej zniżki cen zboża, niemniej ceny mięsa i wędlin do cen żywa. W sprawie zaś zniżki cen w jadalniach dowiadujemy się, że starostwo w tym kierunku wysłało już onegdaj odpowiednie pismo do Korporacji gospodnio-szynkarskiej. Jeśli to dotąd nie nastąpiło, to niezawodnie starostwo na zniżkę wpłynie. Z naszej strony oświadczamy, że nie jesteśmy ani organem policyjnym ani też egzekucyjno-wykonawczym, ale jest naszym obowiązkiem tego rodzaju fakty rejestrować — czytawista w ramach ściśle rzeczowej krytyki. Z drugiej strony od jednego z najpoważniejszych przedsiębiorstw gastronomicznych spotkał nas od właścicielki tego lokalu, osoby zresztą niezwykle rezolutnej, energicznej, pracowitej, a przytem sympatycznej, następujący zarzut: „dlaczego nie piszecie, że nie spadły podatki, cukier, czynsz, monopole spirytusowe, i tytoniowe, zapalki, które nawet podrożały, a tylko o zniżce cen w jadalniach, przytem wręczyła nam na ten temat uwagi jednego z dzienników

lwowskich“. Celem wykazania naszej pełnej lojalności, wręczono nam uwagi pisma lwowskiego przytaczamy w dosłownym brzmieniu na innym miejscu. Z naszej strony chcemy oświadczyć naszej szan. rozmówczyni, dla której zresztą żywymy należny szacunek, że gdyby to od nas zależało pewnością obniżylibyśmy cenniki na powyższe wyroby, a nawet prócz obniżki, zarządziłibyśmy lepszy wyrób tytoni, lecz my na to żadnej ingerencji nie mamy. — Jesteśmy atoli przekonani, że w miarę powszechnej obniżki cen, miarodajne czynniki i w tym kierunku zarządzą obniżkę cen. — Pragniemy atoli zwrócić uwagę — co też w poprzedniej naszej notatce nadmieniliśmy, że ceny w jadalniach są zupełnie niewspółmierne z cenami istotnymi. Dlatego też stanowczo ceny winny być obniżone, co też nawiasem powiedziałem, w mowie będącym lokalu, po części nastąpiło. Jeśli już mowa o obniżce to stwierdzić należy, że ceny obuwi i towarów tekstylnych na ogół zostały niezmiennione, jakkolwiek wiemy, że odnośne fabryki ceny zniżyły. Szczególnie ceny obuwi są zmienione. Odnośnie konfekcji męskiej to w niektórych sklepach w wystawie widnieją napisy „o 40 proc. ceny zniżone“ zaś co do wyrobów tekstylnych widnieją kartki z cenami „dawniej“ a „teraz“, lecz są to ceny mimo wszystko horendalnie drogie. Że ceny wyrobów materji na ubrania w fabryce spadły, świadczy fakt następujący:

Jeden z tut. obywateli B. K. zamówił u komiwojażera jednej z fabryk materję na ubranie po omówionej cenie. Jakież było jego zdziwienie, gdy po kilku tygodniach otrzymawszy zamówioną materję wraz z fakturą stwierdził, że wbrew umówionej cenie, faktura opiewała na **15 proc. taniej**.

To samo tyczy się sklepów z towarami wiktualnemi, korzennemi, cukierniczymi i t. p. Zdarza się niejednokrotnie, że cena towaru z tej gałęzi, jest w innym sklepie o 30 proc. tańsza.

Stanowisko naszego pisma w stosunku do kupiectwa w ogólności, znanem jest powszechnie. Niejednokrotnie daliśmy dowody naszej życzliwości do jego słusznych postulatów, przedstawiając w prawdziwych barwach pauperyzację tegoż, apelując do tut. czynników o wstrzymanie śruby fiskalnej i traktowania go wedle „prawa, serca i miary“. Lecz z drugiej strony musimy podkreślić, że znaczna część tegoż, a w szczególności ta część, która w czasie inflacji dorobiła się majątku, siłą faktu musi zastosować się do obecnych warunków, a zapomnieć o ówczesnych zarobkach.

Był pewien czas, gdzie kupiec jedną sztuczką płótna czy też sukna zapłacił fabrykantowi za cały pobrany na kredyt materiał. Znamy przedwojennych bankrutów i wojennych kupców, którzy dzięki inflacji, dorobili się majątku i stanowiska, — o których ani marzyli, — a obecnie sarkają, niechcąc zapomnieć o czasach, gdzie zyski ich były horendalne, a daniny państwowe minimalne. N. b. uwaga ta odnosi się do pewnej części kupiectwa. Reasumując powyższe ogólne uwagi niniejszej notatki kronikarskiej — do szczegółowego omówienia tej sprawy w swoim czasie powrócimy — podnosimy, że powołane ku temu czynniki z całą konsekwencją i stanowczością winny dopilnować, by *regulacja względnie obniżka cen opartą była na realnej i uczciwej kalkulacji cen*.

Intenzywna akcja Komitetu budowy Domu dla Kolonji „Toz.“ **Apel do społeczeństwa żydowskiego.** *Otrzymujemy poniższe pismo:* Dnia 1. lutego b. r. odbyło się w sali Kahału posiedzenie Obszernego Komitetu Budowy Domu dla Kolonji „Toz“. Na posiedzenie przybyło szereg poważnych obywateli — a przeszkodzeni usprawiedliwili — przed posiedzeniem — swą nieobecność, informując się równocześnie u przewodniczącego o toku pracy Komitetu, co świadczy o zainteresowaniu, jakoteż poważnym traktowaniu tej wysoce humanitarnej

akcji. Przewodniczący p. Dr. Schwarzer, wygłosił sumiennie i rzeczowo opracowany referat na temat dotychczasowego rozwoju akcji letniej Tozu w Jarosławiu w latach 1927-1930, przedstawiając cyfrowo coroczny przyrost uczestników kolonji, jakoteż świetne wyniki. W dalszym wywodzie natknął mowca na ciemny punkt kolonji tj. brak odpowiedniego i higienicznego pomieszczenia dla dzieci. Z punktu lekarskiego wykazał, że pomimo starań Zarządu Tozu, wielkich kosztów, starannego wywiązania się kierownictwa kolonji i dobrego odżywiania dzieci — *akcja kolonji tak długo nie będzie odpowiadała swemu zadaniu, jak długo nie zapewni się tej dziedzinie odpowiedniego budynku*. Kierując się tą koniecznością stworzony został ścisły Komitet Budowy dla Kolonji, który w swej pracy dotychczasowej, przygotował plan Domu, odpowiednią propagandę dla akcji i ludzi chętnych do pracy w osobach przyzjadum, a obecnie zwraca się do Obszernego Komitetu z prośbą o aprobatę dla dotychczasowej jakoteż wskazówki dla przyszłej pracy, a przez Członków Obszernego Komitetu **o apel do całego społeczeństwa żydowskiego, by pamiętało, że „zdrowie dziecka stanowi o sile i mocy Narodu“**. Po wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos pp. Rabin Steinberg, Dr. Turnheim Dawid, Flusser Matias, Altschüler Adolf, Dr. Buchheim i Inż. Kornberg, zapadła uchwała, mocą której komisja złożona z pp. Dra Schwarzera, Inż. Kornberga, Inż. Metzgera, Apt. Pfaua, Reicha Meilecha i Dyr. Schmalzbacha, upoważnioną zostaje do zakupienia parceli morgowej na Węgierce (ad Pruchnik) i w tym celu wyjechać ma tamże w najbliższych dniach.

Zwłoki noworodka jako pakunek Niezwykłego odkrycia dokonał 31 z.m. o godz. 7:30 Andrzej Soński dozorca kamienicy Nr. 6 w Rynku. W tym czasie na kurytarzu kamienicy zauważył w paczce pakunek owinięty w worek i obwiązany sznurkiem. Zaintrygowany znalezieniem pakunku w tak osobliwym miejscu, otworzył go, a wówczas oczom jego przedstawił się zgrozą budzący widok. Oto stwierdził, iż w pakunku znajdowały się zwłoki noworodka płci męskiej około dwa tygodnie liczącego. Zawiadomiona P.P. zarządziła zabezpieczenie zwłok aż do ewentualnego przybycia komisji sądowo-lekarskiej. Dalsze energiczne dochodzenia prowadzi Komisarjat P.P.

Ucieczka niebezpiecznych złodziei przemyskich z więzienia tut. sądu. Znani niebezpieczni złodzieje przemyscy, przebywający w areszcie śledczym tut. Sądu, a to: Józef Hawryszko, Władysław Kostyra i Władysław Bortnik w nocy z 27 na 28 z.m. wydrążyli dziurę w kaźni Nr. 3, w której przebywali i przez dziurę wymknęli się. Cynizm swój złodziejski posunęli do tego stopnia, iż pozostawili pełniącemu służbę klucznika, woźnemu Sokołowskiemu listu pożegnany.

Zauważyć należy, że zbiegły Władysław Bortnik, również przed rokiem dwukrotnie usiłował zbiedz przez t. zw. „branie dziury“ w czym mu jednak za każdym razem przeszkodził i udaremnił zamiary ucieczki ówczesny klucznik Cwynar.

Jak się dowiadujemy Naczelnictwo sądu przydzieliło po tym wypadku jako klucznika p. Trusza pełniącego te obowiązki bez zarzutu przez szereg lat, a obecnie sprawującego funkcję egzekutora sądowego.

Złodzieje węglowi z „garniturem“ złodziejskim w potrzasku. Zastawny Władysław i Strójwaj Władysław z Jarosławia zostali dnia 1 b.m. doprowadzeni na Komisarjat P. P. jako schwytani na gorącym uczynku kradzieży węgla na szkodę Izaka Stachmana z Jarosławia. W czasie rewizji u podejrzanych, oraz rewizji domowej znaleziono jeden łom, oraz kilka wytrychów.

Olbrzymi pożar w Tyniowicach. Szkoda około 52 000 złotych. 31 z.m. o godz. 14:30 w zabudowaniach Leokadii Grodzickiej właści-

Czas odnowić prenumeratę za miesiąc luty.

cielki dóbr w Tyniowicach Pożar zniszczył szope, młocarnię, wialnię, zboże, słomę, siano i inne narzędzia rolnicze. Szkoda wynosi około 52 000 zł. Ogień powstał wskutek zapalenia się szopy od iskry z lokomobili w czasie młocki zboża.

Pożar w restauracji kasyna garnizowego wybuchł 3 bm. w porze południowej. Od przewodów komina zapalił się sufit w kuchni restauracji kasyna. Bezwłocznie przybyła miejska straż pożarna, która ogień zlokalizowała. W stosunkowo krótkim czasie jawiły się momentalnie zaalarmowane straże wojskowe tut. garnizonu oraz żandarmerja wojskowa z chorążym Popowiczem i P. P.

Dlaczego? Pod powyższym nagłówkiem lwowska „Gaz. Poranna” zamieszcza poniższe uwagi:

Dlaczego obniża się ceny chleba, mięsa i nabiału, a nie spadają ceny wyrobów monopolowych?

Jak może wieśniak, przywożący do miasta nabiał i jarzyny, obniżyć ich ceny, skoro ceny biletów kolejowych nawet nie drgnęły?

Dlaczego mają obniżać ceny restauracje, gdy równocześnie Miejskie Zakłady Elektryczne nie obniżają ceny prądu świetlnego, ani Gazownia cen gazu?

Dlaczego wbrew ogólnej tendencji tanienia podróżeć ma komorne o 2 i pół razy wyższy podatek lokatorski?

Zabawę taneczną urządza 7 bm. w sali Tow. „Gniazda” Stowarzyszenie „Rodzina Polityczna”. Sprężysty i ruchliwy Zarząd z p.p. Komisarzową Wysogładową i Kochanowiczową na czele, dokładają wszelkich starań, by zabawa, z której dochód przeznaczony jest na budowę bursy we Lwowie dla sierót po poległych funkcjonariuszy P.P. — wypadła okazale.

Na dochód bursy polskiej im. Kopernika odbędą się 14 bm. w salach kasyna garnizonowego wieczornica taneczna. Zapobiegliwy i energiczny Komitet stara się usilnie, by powyższa zabawa stanowiła „clou” tegorocznego sezonu karnawałowego

Potrąka z zająca (na 6 osób) **Przyprawy:** 2 przodki zające (łopadki, szyja), boki, serce, wątroba, płucka, 2 pęczki włoszczyzny, 4 grzybki suszone, 2 listki wawrzynowe (bobkowe), 6 ziarenek angielskiego pieprzu, 2 duże cebule, 4 goździki, 4 łyżki dobrego octu winnego, 2 łyżki masła, 2 łyżki mąki, 3 łyżki kwaśnej śmietany lub kwaśnego mleka.

Sposób przyrządzenia: Przodki zające i boki starannie oczyszczone i obżyłowane, zastawić w 2 l. ciepłej wody, dodać serce, wątrobę i płucka, oczyszczoną włoszczyznę, sparzone grzybki korzenie i ocet. Gdy mięso zmięknie, pozostały rosół przecedzić, przyrządzić zasmażkę z masła i mąki, rozprowadzić ją rosółem i zagotować, aby powstał sos zawieszony. Ugotowane mięso do sosu dodać i przyprawić kilkoma łyżkami kwaśnej śmietany lub kwaśnego mleka. Aby potrawka była pikantna, dodać do niej krótko przed wydaniem kilka kropel przyprawy Maggi'ego. Do potrawy podać makaron włoski lub zwykłe kluski oblane masłem zarumienionem.

Wyroby kosmetyczne „Elizabeth Arden” Polecamy uwadze naszych P. T. Czytelników i Czytelniczek ogłoszenie znanej firmy „Hygiea” E. Kupferberg i J. Krieger w Przemysłu, Plac na Bramie I. 4., która posiada wyłączną sprzedaż światowej sławy wyrobów kosmetycznych „Elizabeth Arden”.

PODŁOGI PARKIETOWE

DESZCZUŁKI PODŁOGOWE,
PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI,

z suchej dębiny, z ułożeniem lub bez, dostarczam po cenach najniższych i na najodpowiedniejszych warunkach. Zdolnych parkieciarzy do układania podłóg wysyłam także na prowincję bez względu na odległość.

**OSKAR TANNENBAUM
W JAROSŁAWIU.**

Telefon 38.

Telefon 38.

**KAWIARNIA I BAR
„SECESJA”**
JAROSŁAW
ul. Franciszkańska (obok Gwiazdy)
Najprzyjemniejszy lokal rozrywkowy.
Codziennie koncert
znakomitej muzyki salonowej

**Inserujcie
w „Expressie
Jarosławskim”**

Najlepiej konserwuje białiznę

„Alfesse-Wista” S. A. Kraków, Długa 17.

„PARYŻANKA”

SALON MÓD

PRZEMYSŁ, Franciszkańska I. 33. II. p.

już nadeszły paryskie
modele wiosenne.

Mieczysław Okoń

Fabryka wyrobów cementowych
i skład materiałów budowlanych

w Jarosławiu ul. Kraszewskiego

Telefon Nr. 6.

Telefon Nr. 6.

poleca do detalicznej i wagonowej dostawy:

Piasek, szuter, żwir, kamień łamany i rzeźny.
Wapno gaszone, palone w bryłach i hydrauliczne
Cement portlandzki w beczkach i workach.
Papę dachową i izolacyjną.
Gips murarski, sztukatorski i alabastrowy.
Trzcinę sufitową i kosze wyklinowe.
Kafle białe i kolorowe, krajowe i zagraniczne.
Szamotową cegłę, płyty piekarskie i glinę.
Karbolineum, ter, asfalt i smary do wozów.
Gwoździe papowe i sufitowe, drut palony.
Rury glazurowane i cementowe.
Płytki cementowe, kamionkowe, wzorzyste i glaz.
Dachówkę cementową, paloną i szklaną,
Słupy ogrodzeniowe z betonu.
Pustaki i dyle cementowe.
Płyty i krawężniki cementowe na trotuary
Kadzle betonowe na wodę
Graniczniki, pomniki żelazno-betonowe
Materiał solidny. — **Ceny najniższe.**
Warunki zapłaty dogodne.

**Zaoszczędzając
dziennie tylko
10 groszy —**

uczyni w ciągu 20 lat wraz z procentami zł 2061.—, 25 lat zł 3540.—, 30 lat zł 5921.—! A ileż to ciężko zapracowanych groszy wydaje się na marne w nieświadomości lub z braku doświadczenia! Nie należy nigdy kupować towaru najtańszego, ale też nie najdroższego. Kupując mydło w opakowaniu, niepotrzebnie się opłaca bezwartościowy papier. Zważajcie na nazwisko wytwórcy i znak ochronny. Żądajcie i kupujcie tylko to słynne mydło „Kollontay z prakka”, a wówczas kupicie najlepiej i najkorzystniej. Mydło „Kollontay” ma bowiem 5 szczególnych zalet: jest niedrogi, jest aromatycznie perfumowane, nie ma zbytecznego opakowania, zawiera glicerynę i wreszcie fabryka gwarantuje za jego łagodność czystość.

**Mydło
Kollontay**

Zastępca na Jarosław i okolice:
WOLF STEINBOCK
Telefon 55. JAROSŁAW, Rynek 7. Telefon 55.

Pasze treściwe a to:

śrutę sojową,
mączkę z orzecha ziemnego,
makuchy słonecznikowe,
makuchy lniane,
detalicznie i wagonowo, tudzież:
krede podwójnie szlamowaną,
krede pastewną,
wapno fosforowe,
sól bydlęcą mieloną i w bryłach,
dostarcza ze swego składu w Jarosławiu

Spółdzielczy

BANK ROLNICZY

z ograniczoną odpowiedzialnością
w JAROSŁAWIU.

U W A G A Jedna para pończoch **U W A G A**

„IMPERJAL”

wytrzyma dłużej niż
cztery inne pary.

Największy wybór dobrych pończoch

Poleca DOM TOWAROWY

„IMPERJAL” w Jarosławiu

ADOLF BLÜCHER

Główny skład wszelkich materiałów budowlanych
W JAROSŁAWIU, ul. 3. Maja 1.

a wniej gmach straży pożarnej) — Telefon Nr. 165
dostarcza cement wagonowo ze wszystkich fabryk oraz poleca detalicznie ze składu: Cement portlandzki, wapno, gips sztukatorski i alabastrowy, wapno hydrauliczne, cegły i glinki szamoto, płyty piekarskie, piece kaflowe; dachówki szklane, trzcinę, asfalt, karbolineum, ter, smoły, papę dachową i izolacyjną (Kuźnickiego) oraz farby, pokosty, lakiery, terpentyny, kredy, pendzle, pasty do podłóg, klingerit, asbest, sznury asbestowe i wszelkie inne materiały w zakres budownictwa wchodzące.

Towary pierwszorzędne! Ceny konkurencyjne
Warunki zapłaty według umowy.